

Genel Aydınlatmaya Rekor Zam... ENERJİ MALİYETİ DÜŞMESİNE RAĞMEN İNDİRİME İZİN VERİLMEDİ

EMO Yönetim Kurulu, 1 Ocak 2017 tarihinde geçerli olan yeni elektrik tarifesinin açıklanmasının hemen ardından, tarife üzerindeki çalışmalarını 2 ve 4 Ocak 2017 tarihlerinde gerçekleştirdiği iki basın açıklamasıyla kamuoyuna duyurdu.

İlk açıklamada Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) bir önceki yıl "sadeleştirme" adı altında kalemlerin gizlediği hatırlatarak, yeni tarifede ise enerji maliyetleri düşmesine rağmen, toplulaştırılan "dağıtım bedeli" artırılarak, dağıtım şirketlerine kaynak aktardığını vurgulandı. Konutların faturasında enerji kalemin yüzde 3.1 azalmasına karşın, dağıtım kalemi yüzde 6.3 oranında zamlandı. Belirtilen açıklama, "faturada indirim izni verilmedi" denildi. Halktan kesilen vergiler üzerinden şirketlere ödenen genel aydınlatma tarifesine ise yüzde 21.3 ile çok yüksek bir oranda zam yapıldığına dikkat çekilen açıklamada, "Dağıtım şirketleri için devlet üzerinden garantili tahsilat anlamına gelen bu kalemdaki artış, yurttaşların üzerine yıllık 192.5 milyon lira ek yük getirdi" ifadelerine yer verildi. Açıklamada tarifeyle ilişkin detaylara şöyle yer verildi:

"Orta gerilim üzerinde tek terimli tarifelere bakıldığında; yalnızca sanayi ile şehit aileleri ve gazilerin faturasında değişim yapılmazken; ticarethaneler, meskenler ile tarımsal sulamadan kesilen dağıtım bedeline yüzde 6.3 zam yapıldı. Dağıtım bedeli-

ne yapılan zamlar, bu tarife gruplarında enerji bedelindeki ortalama yüzde 3'lük indirimi yok etti.

Ocak 2016'da tarifelerde yapılan karartma ile 'dağıtım hizmet bedeli, iletim bedeli, kayıp ve kaçak bedeli ile sayaç okuma bedeli' dağıtım bedeli adı altında alınmaya başlanmıştı. Yani dağıtım bedeline 1 Ocak 2017'den itibaren geçerli olmak üzere yapılan yüzde 6.3'lük zammın ne kadarının dağıtım şirketlerine, ne kadarının iletim hizmeti için TEİAŞ'a, ne kadarının kayıp ve kaçak kullanımına gideceği EPDK'nın şeffaflığa aykırı uygulaması nedeniyle görülememektedir."

192.5 milyon TL Ek Yük

Dağıtım bedeline zam yapıldığının belirtildiği açıklamada, dağıtım bedeline ilişkin şu bilgilere yer verildi:

"Özelleştirmeler sonrasında önce geçici olarak Hazine üzerine yıkılan aydınlatma bedeli, artık belediyelerin vergi gelirlerine ve bütçe paylarına el konularak dağıtım şirketlerine ödeme yapılmasının garanti altına alındığı bir sistemle karşılanıyor. 6446 sayılı

2013 yılında çıkarılan kanunla 2015 yılsonuna kadar aydınlatma giderlerinin ilgili bakanlık bütçesi ile belediye ve il özel idarelerinin vergi gelirlerinden karşılanacağı dağıtım şirketlerine garanti edilmiş; Bakanlar Kurulu kararıyla da bu süre 2017 yılsonuna kadar uzatılmıştır. Bu kapsamda otoyollar, özelleştirilmiş karayolları hariç olmak üzere tüm cadde, bulvar, meydan, yürüyüş yolu, trafik sinyalizasyonu, kamuya ait park, bahçe ve ören yerleri, ibadethaneler ile güvenlik amaçlı sınır aydınlatmaları; ilgili bakanlık ve belediyelerin gelir ve bütçe paylarından kesiliyor. EPDK'nın yeni tarifiyle bedelini ilgili bakanlık ve belediyelerin yani kamunun ödediği genel aydınlatma faturasına yüzde 21.3 zam yapıldı. Böylece kilovat saat başına 25.7 kuruş olan genel aydınlatma bedeli, 31.2 kuruşa çıktı.

Genel aydınlatma tüketimi 2015 yılında yaklaşık 3.5 milyar kilovat saat düzeyinde gerçekleşmiş olup; 2016 yılının 10 aylık tüketimi ise 2.93 milyar kilovat saattir. Genel aydınlatmanın

ALÇAK GERİLİMDEN SEÇİLEN ABONE GRUPLARINDAN YAŞANAN DEĞİŞİM

Abone Grupları	Perakende Enerji Bedeli (1Kwh-Kuruş)		Dağıtım Bedeli (1Kwh-Kuruş)		Değişim Oranları (Yüzde)	
	Aralık 2016	Ocak 2017	Aralık 2016	Ocak 2017	Perakende Enerji Bedeli	Dağıtım Bedeli
Sanayi	20,5219	20,5219	8,5478	8,5478	0,0	0,0
Ticarethane	22,1208	21,4074	11,3552	12,0687	-3,2	6,3
Mesken	22,102	21,4058	11,0813	11,7775	-3,1	6,3
Genel Aydınlatma	15,1522	19,6047	10,5721	11,5911	29,4	9,6

önümüzdeki 1 yıl için de en azından 2015 yılı düzeyinde olacağını düşü-
nürsek; kilovat saat başına yapılan 5.5
kuruşluk zammın kamuya yükleyeceği
ek yük 192.5 milyon TL olacaktır."

Sanayide Enerji Bedeli de Düşürülmedi

EMO'nun 4 Ocak tarihli açıklama-
sında ise tarifenin sanayi kullanıcılara
ilişkin etkisi irdelendi. Tarifede diğer
abone gruplarında enerji bedeli düşü-
rülürken, sanayicinin tarifesinde enerji
bedelinde indirim yapılmadığına yer
verilen açıklamada, "Böylece yaşanan
enerji krizi nedeniyle elektrik bile veri-
lemeyen sanayici elektrik aldığı da
yüksek enerji bedeli ödemeye devam
edecek" denildi. Ticarethane, konut, ta-
rım sulama gibi abone gruplarında
enerji bedelleri yüzde 3 oranında dü-
şürülürken, aynı maliyetle sağlanan
enerjinin sanayide düşürülmemesine
dikkat çekildi. Serbest tüketici konu-
munda bulundukları için çoğunlukla

dağıtım şirketlerine dağıtım bedeli
ödemeyen sanayi abonelerinin enerji
bedellerinde indirim yapılmamasının
nedeni ilişkin açıklamada şu ifadelerle
yer verildi:

"Organize sanayi bölgeleri kapsa-
mında elektrik dağıtım hizmetini alan
ya da serbest tüketici kapsamında
elektriğini piyasadan tedarik eden sa-
nayi grubunun elektrik için yapacağı
ödemenin düşmesine izin vermek is-
tenmemesidir." Sanayicinin tarifesin-
deki güç, güç aşım ve reaktif enerji
bedellerine ise yüzde 6 zam yapıldığı-
nın kaydedildiği açıklamada, "Elektrik
tarifelerinde yapılan oyunlarla; külfet
zaman zaman konutlara zaman zaman
sanayiciye, zaman zaman da Hazine
ve bütçe üzerinden vergisini ödeyen
yurttaşlara yıkılmaktadır" denildi.

Dağıtım şirketlerinin dolar bazın-
da borçlandıkları ve kredileri ödemek-
te güçlük çektikleri sürekli gündeme

getirilerek kullanıcıların aleyhine dü-
zenlemeler yapıldığına vurgu yapılan
açıklamada, ne enerji maliyeti düşü-
şünü, ne de düştüğü söylenen kayıp
ve kaçak oranlarına ilişkin indirimin
faturalara yansıtılmadığı kaydedildi.
Piyasalaştırmanın ucuz, kaliteli ve gü-
venilir elektrik hizmeti sunulmasına
engel olduğuna vurgu yapılan açık-
lamada "maliyetin de hakkaniyetli ve
adil dağıtımını önlemektedir" denildi.
Piyasayı denetleyeceği iddiasıyla ku-
rulan EPDK'nin kendisin denetlenme-
si gereken bir kuruluşa dönüştüğüne
vurgu yapılan açıklamada, şöyle denil-
di: **"Bir kamu hizmeti olan ve bu neden-
le başka sektörler gibi tamamen piya-
saya bırakılmayıp EPDK gibi bir kurum
kurularak denetlenmesi ve düzenlenme-
si öngörülen elektrik sistemi ne yazık ki
derinleşen bir bataklığa dönüşmüştür.
Çözüm kamu yararına düzenlemelerden
geçmektedir."**

Elektrik Kesintisi Hayatı Durdurdu... KARANLIĞI NASIL YARATTILAR?

**EMO Yönetim Kurulu 23 Aralık 2015
tarihinde gerçekleştirdiği "Adım
Adım Gelen Karanlık" başlıklı ba-
sın açıklamasının ardından oluşan
enerji krizi nedeniyle başta demir-
çelik ve çimento fabrikaları olmak
üzere sanayi tesislerinde doğalgaz
ve elektrik kısıtlamasına gidildi.**

İstanbul, Adapazarı ve Kocaeli
illerini etkileyen ve 29 Aralık 2016
tarihinde başlayan yaygın kesintiler
nedeniyle hayat olumsuz olarak et-
kilendi. EMO'nun öngördüğü elektrik
krizi nedeniyle milyonlarca kişi gün-
lerce karanlığa ve soğuğa mahkum
oldu. Sanayi bölgelerini de etkileyen
kesintiler nedeniyle üretim dururken,
milyonlarca dolarlık zarar oluştuğu
açımlandı. Marmara Bölgesi'ndeki ke-

sintilere ilişkin Enerji Bakanlığı, 29
Aralık 2016 tarihinde "yoğun kar ya-
ğışı ve fırtına sebebiyle, iletim hat-
larında meydana gelen arıza" nite-
lendirmesi yaptı. Ertesi gün yapılan
açıklamada ise arıza noktalarının
tespit edildiği belirtilerek, "kesintile-
rin, elektriğin yetersizliğinden dolayı
olduğu yönündeki iddialar gerçeği
yansıtmamaktadır" denildi. Bu süreçte
bakanlık yetkililerine dayandırılan "sa-
botaj" ve "siber saldırı" gibi gerekçeler
yer verilen haberler de basın yer aldı.

Doğalgaz Arzında Ani Düşüş

EMO ise 4 Ocak 2017 tarihinde
gerçekleştirdiği basın açıklamasında
doğalgaz arzında yaşanan düşüşe
dikkat çekerek, bakanlığın verileriyle
yapılan çalışmanın detaylarına kamu-
oyuna açıklandı:

"Doğalgaz sıkıntısı ile baş gös-
teren enerji krizi verilere yansımaya
başladı. Havaaların soğuması nedeni-
yle doğalgaz tüketimi 1 Aralık itibarıyla
günlük 197.7 milyon metreküpe kadar
yükseldi. Doğalgaz dışalımında yaşı-
nan sıkıntı; 25 Aralık verilerinde 156.7
milyon metreküpe düşüşle kendisini
gösterdi. Yani Türkiye'nin dışa bağımlı
olarak temin ettiği doğalgaz kaynağı 1
Aralık 2016 tarihine göre 25 Aralık'ta
yüzde 20.7 azaldı.

Doğalgaz Santralleri Devre Dışı Kaldı

Elektrik üretimi için 1 Aralık
2016'da doğalgazın yüzde 19'una
denk gelecek şekilde 38.4 milyon met-
reküpü kullanıldı. Ancak 14 Aralık'tan

itibaren doğalgaz tüketimindeki elektriğin payı yüzde 10'a gerilerken; bu oran 21 Aralık'ta yüzde 6,22-23-24 Aralık günlerinde ise yüzde 4'e kadar düştü. Elektrik üretiminde kullanılan doğalgaz miktarına baktığımızda; 14 Aralık'ta 20 milyon metreküpün 24 Aralık'ta 6.5 milyon metreküpe kadar gerilediği görülüyor. Bu veriler; hala doğalgazın ısınma amaçlı kullanımını yaygınlaştırmak üzere ihaleler yapılan Türkiye'de elektrik üretiminde kullanılan doğalgazın kesildiğini ortaya koyuyor. 25 Aralık tarihinde, 1 Aralık'a göre yüzde 81.4 oranında bir düşüşle yalnızca 7.1 milyon metreküp doğalgaz kullanılabilir ve elektrik üretimine verilen doğalgazın payı yüzde 5 oldu. 26 Aralık'tan itibaren santrallara verilen doğalgaz yavaş yavaş artmaya başladı ve 31 Aralık'ta elektrik üretimine verilen doğalgazın payı yüzde 21'e yükseldi."

İthal Kömürün Payı Yükseldi

TEİAŞ verileri üzerinden gerçek-

leştirilen çalışmasının sonuçları ise şöyle özetlendi:

"-Aralık ayında Türkiye elektrik üretimi 24 milyar 584 milyon kilovat saat ile 2015 yılının aynı ayına göre yüzde 5 artış gösterdi. Ancak elektrik kesintileri nedeniyle tüketim karşılamadığı için talep yüzde 5'ten daha yüksek oldu.

-Santrallara doğalgaz verilememesi sonucunda Aralık'ta geçen yılın aynı ayına göre doğalgazdan elektrik üretimi 2.4 milyar kilovat saat azaldı. Elektrik üretiminde doğalgazın payı Aralık 2015'te yüzde 41 iken bu yıl yüzde 29.34'e geriledi.

-Yerli kömür; alım garantisi verilmesine rağmen üretimdeki payını yalnızca 321 milyon kilovat saat yükselterek, 2015 yılının son ayına göre bu yılın Aralık ayında yüzde 1'e bile ulaşmayan çok küçük bir artış gösterebildi.

-En büyük üretim artışı 1.7 milyar kilovat saat ile hidrolik santrallarda sağlandı. Böylece hidrolik santralların

Aralık ayı üretimindeki payı 2015 yılındaki yüzde 18.35 düzeyinden yüzde 24.39'a çıktı.

-Rüzgar ve jeotermalden yapılan üretim; 580.5 milyon kilovat saat artış kaydederek, Aralık ayı üretimindeki payını yüzde 6.2'den yüzde 8.3'e yükseltti.

-Doğalgaz açığını karşılamaya hidrolik, rüzgar, jeotermal ve kömürden oluşan yerli kaynaklarla yapılan üretim artışı yetmedi ve ithal kömürün payı yükseldi. İthal kömüre dayalı termik santrallardan yapılan üretim Aralık ayında 2015 yılına göre 944.6 milyon kilovat saat arttı. Böylece ithal kömürün elektrik üretimindeki payı yüzde 16.8'den yüzde 19.8'e çıktı."

Cumhuriyet'in Aydınlığı ve Bilimin Işığında...

EMO 62 YAŞINDA!

Odamızın kuruluşunun 62. yılı nedeniyle EMO Yönetim Kurulu tarafından 26 Aralık 2016 tarihinde yazılı bir açıklama yapıldı. Kuruluş yıldönümünün kan, gözyaşı ve kaos ortamın gölgesinde kaldığının ifade edildiği açıklamada, "Her geçen güne yeni bir bomba, yeni bir suikast yeni asker ölümleri ile uyanıyoruz. Sahibi olmadığımız bir savaşta gencecik bedenler toprağa düşüyor, izliyoruz" ifadelerine yer verildi.

EMO'nun 14 şube, 112 il ve ilçe temsilciliğiyle, 60 bin üyesine hizmet ürettiğine değinilen açıklamada, Oda bünyesinde 10 ayrı mühendislik unvanı, 89 farklı iş alanı bulunduğu kaydedildi. EMO'nun faaliyetlerine ilişkin bilgi verilen açıklamada, mesleki alanlara ilişkin sorunlara bilimin yön göstericiliğiyle çözüm üretilmeye çalışıldığı ifade edildi. Çalışmaların Yönetim Kurulları ile sınırlı olmayan demokratik bir anlayışla yürütüldüğüne yer verilen açıklamada, "Oda Tüzüğümüzde yer aldığı gibi 'meslek örgütü olarak bilimi ve tekniği kamu yararına uygulama' sorumluluğuyla hareket ediyoruz" denildi. EMO'nun ekonomik, sosyal ve siyasal gelişmelere duyarlı "dar meslekçi" bir bakış açısını ret ettiğine vurgu yapılan açıklamada, demokrasinin olmadığı bir yerde bilimin gelişmesinin ve mühendislik mesleğinin hakkıyla yerine getirilebilmesinin mümkün olmadığı kaydedildi.

Ülkenin zor koşullarına rağmen bilimsel çalışmaların sürdürüldüğü belirtilen açıklamada, "Toplumsal gerilim giderek artmakta, ülkeyi yönetenlerin yürüttüğü siyasetin dili ve tarzı da kendisi gibi düşünmeyenlere karşı haksız ve adaletsiz bir uygulamaya dönüşmektedir. Rejim değişikliği söylemleri ile ülkemiz sonu belirsiz maceralara sürüklenmek istenmektedir" ifadelerine yer verildi. Bilimin yol göstericiliğinden, insandan ve emekten yana duruşuyla EMO'nun demokrasi ve barış talep ettiğine vurgu yapılan açıklamada, "Cumhuriyet'in aydınlığı ile 62 yıldır buradayız, burada olmaya ve mücadele etmeye devam edeceğiz" denildi.